

prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central (jud: A. Bologan)
instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (jud: G. Vavrin, T. Berdilă, I. Dănăilă)

Î N C H E I E R E

03 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Susanu Dumitru și Profir Mariana, reprezentați de avocatul Todorov Maxim,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Susanu Dumitru și Profir Mariana împotriva Biroului Național al Asiguratorilor de Autovehicule, intervenient accesoriu Inspectoratul de Poliție Cahul și Cebotari Eduard cu privire la încasarea despăgubirilor de asigurare, penalităților și compensarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 22 iunie 2021 a Curții de Apel Cahul,

c o n s t a t ă :

La data de 06 aprilie 2020 Susanu Dumitru și Profir Mariana, reprezentați de avocatul Todorov Maxim, au depus cerere de chemare în judecată, cu concretizarea ulterioară a pretențiilor, împotriva Biroului Național al Asiguratorilor de Autovehicule, intervenienți accesorii Inspectoratul de Poliție Cahul și Cebotari Eduard cu privire la încasarea, din contul Biroului Național al Asiguratorilor de Autovehicule în beneficiul lui Susanu Dumitru și Profir Mariana, a despăgubirii de asigurare în mărime de 27 882 de lei, precum și compensarea cheltuielilor de efectuare a expertizei în mărime de 2 100 de lei, a penalităților în mărime de 0,1% pentru fiecare zi de întârziere, începând cu data de 17 martie 2020, ceia ce constituie suma de 1561 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată suportate.

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat că, la data de 21 august 2018 s-a produs un accident rutier cu implicarea mijlocului de transport de model "BMW630I" cu număr de înmatriculare XXXXX, la volanul căruia se afla Profir Mariana. Fiind anunțat telefonic Dispeceratul Inspectoratului de Poliție Cahul, agentul constatator deplasându-se la locul producerii accidentului rutier, a stabilit că, conducătorul, Profir Mariana, aflându-se la volanul automobilului de model "BMW630I" cu număr de înmatriculare XXXXX, în timp ce a semnalizat viraj la stânga, a fost tamponată lateral de către automobilul de model "Mazda" cu număr de înmatriculare XXXXX, identitatea conducătorului neputând fi stabilită din motivul părăsirii de către acesta a locului accidentului rutier. Conform încheierii privind rezultatele controlului din 03 decembrie 2018 s-a dispus finalizarea cercetării materialului R/2 nr. 5391 din 21 august 2018 în legătură cu imposibilitatea stabilirii identității persoanei implicate în accident.

Au invocat reclamanții că, deoarece identitatea persoanei vinovate de producerea accidentului rutier nu a putut fi stabilită, cazului din speță îi sunt

aplicabile prevederile art. 33 alin. (1) al Legii nr. 414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, și prevederile pct.3 al Regulamentului privind Fondul de protecție a victimelor străzii aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 19/11 din 9 aprilie 2009.

Astfel, datorită faptului că persoana vinovată de producerea accidentului rutier nu a putut fi identificată, repararea pagubei produse urmează a fi efectuată de către Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule din Fondul de protecție a victimelor străzii.

Potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 41, 42 din 21 ianuarie 2020, paguba cauzată mijlocului de transport de model "BMW630I" cu număr de înmatriculare XXXXX, a fost evaluată la suma de 27 882 de lei, plus cheltuielile de efectuare a expertizei în cuantum de 2 100 lei, iar în total suma de 29 982 de lei.

Au mai precizat că la 03 octombrie 2018, au expediat o cerere prealabilă în adresa Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule, prin care au solicitat achitarea benevolă a sumei de 27 982 de lei, precum și a cheltuielilor pentru efectuare a expertizelor în cuantum de 2 100 lei.

Prin răspunsul din 04 ianuarie 2019, nr. 02-10/19 al Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule s-a refuzat acordarea despăgubirii, din lipsă de temei legal pentru achitarea despăgubirii de asigurare din Fondul de Protecție a Victimelor Străzii pentru pagubele cauzate. Drept temei de refuz în achitarea despăgubirilor, Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule a indicat prevederile art. 33 alin. (3) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006 în coroborare cu art. 10 din Regulamentul privind Fondul de protecție a victimelor străzii, potrivit cărora în situația în care autorul accidentului a rămas neidentificat, Fondul de protecție a victimelor străzii este destinat plăților doar pentru despăgubiri, pentru vătămări corporale sau decese. Respectiv, făcând trimitere la această prevedere legală, Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule a concluzionat că în situația în care autorul accidentului a rămas neidentificat, fondul de protecție a victimelor străzii este destinat plăților doar pentru despăgubiri pentru vătămări corporale sau deces, interpretare cu care reclamanții nu sunt de acord, pe care o consideră a fi una abuzivă și lipsită de orice logică juridică.

Totodată au indicat că, conform prevederile art. 20 alin. (5) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006 și art. 2 din Regulamentul privind Fondul de protecție a victimelor străzii, se constată că, scopul instituirii Fondului de protecție a victimelor străzii este protejarea persoanelor păgubite prin accidente produse de autovehicule ai căror proprietari sau utilizatori nu au respectat obligația de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, de autovehicule neidentificate și/sau obținute pe cale ilicită. Respectiv, este greșită poziția Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule precum că în situația în care autorul accidentului rutier a rămas neidentificat, despăgubirea va fi acordată din Fondul de protecție a victimelor străzii doar în cazul în care au fost cauzate vătămări corporale sau deces. Mai mult, pct.10 din Regulamentul privind Fondul de protecție a victimelor străzii se referă la despăgubirile pentru vătămări sau deces (medicamente, îngrijiri speciale, etc), nu la despăgubiri pentru daune aduse mijlocului de transport. Respectiv, despăgubirile pentru vătămări sau deces se vor acorda din Fondul de protecție a victimelor străzii doar în situația în care autovehiculul sau autorul accidentului a rămas neidentificat. La caz, nu se solicită achitarea despăgubirilor

pentru careva vătămări, ci a despăgubirilor pentru deteriorarea mijlocului de transport care a fost implicat în accidentul rutier.

Consideră reclamanții că, scopul normei prevăzute la pct.10 din Regulamentul privind Fondul de protecție a victimelor străzii constă în acordarea unei protecții suplimentare persoanelor care, în urma accidentului rutier, au suportat vătămări sau deces, și nu de a restricționa sau de a impune careva condiții persoanelor păgubite pentru a beneficia de despăgubire, așa cum a procedat Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule în situația dată.

Au mai susținut reclamanții că, răspunsul oferit de pârât este unul neîntemeiat și lipsit de orice logică juridică, iar prin neachitarea în termen a despăgubirii de asigurare, li s-a cauzat un prejudiciu, care se concretizează în plata penalităților în cuantum de 0,1 % din suma de 29 982 de lei pentru fiecare zi de întârziere, începând cu data de 17 martie 2020, conform prevederilor art. 6 alin. (6) din Legea nr. 407 din 21 decembrie 2006.

Prin hotărârea din 10 februarie 2021 a Judecătorei Cahul, sediul Central, s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de Susanu Dumitru și Profir Mariana împotriva Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule, intervenient accesoriu Inspectoratul de Poliție Cahul și Cebotari Eduard cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, penalităților și compensarea cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiată.

La 15 februarie 2021 de Susanu Dumitru și Profir Mariana, prin intermediul avocatului Todorov Maxim au declarat apel împotriva hotărârii nominalizate (f.d.81) prin care au solicitat, casarea hotărârii judecătorești, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii formulate.

Ulterior, la 15 martie 2021, Susanu Dumitru și Profir Mariana, prin intermediul avocatului Todorov Maxim au depus apel suplimentar, în care au reiterat cerințele indicate în cererea de apel, de casare a hotărârii judecătorești emise de prima instanță, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată formulată de către aceștia împotriva Biroului Național al Asiguratorilor de Autovehicule, intervenienți accesorii Inspectoratul de Poliție Cahul și Cebotari Eduard.

Prin decizia din 22 iunie 2021 a Curții de Apel Cahul s-a respins apelul declarat de Susanu Dumitru și Profir Mariana, reprezentați de avocatul Todorov Maxim și s-a menținut hotărârea din 10 februarie 2021 a Judecătorei Cahul, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, că prima instanță a determinat definitiv circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei civile, a stabilit și a apreciat corect normele procesual-civile și de drept material, și a apreciat obiectiv probele administrate de părți, iar drept consecință întemeiat și legal a hotărât în favoarea respingerii acțiunii formulate de Susanu Dumitru și Profir Mariana.

Totodată, Colegiul a reținut că, consideră corectă soluția primei instanțe de respingere a acțiunii depuse de Susanu Dumitru și Profir Mariana, așa cum circumstanțele cazului nu denotă existența temeiului pentru Biroul Național al Asiguratorilor Auto de a achita despăgubirile de asigurare din Fondul de Protecție a Victimelor Străzii pentru pagubele cauzate, or art. 33 alin. (3) al Legii nr. 414 din 22 decembrie 2006 apreciat în coroborare cu pct.10 din Regulamentul privind Fondul de protecție a victimelor străzii, stipulează expres că Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule urmează să compenseze persoanei păgubite despăgubirea de asigurare cauzată prin accidente produse de autorul

autovehiculului rămas neidentificat din Fondul de protecție a victimelor străzii, în cazul în care au survenit vătămări corporale sau deces, situație care nu este aplicabilă cazului supus judecării.

Astfel, instanța de apel a constatat că, nu s-a stabilit obligația legală a Biroului Național al Asiguratorilor de Autovehicule de a achita reclamanților Susanu Dumitru și Profir Mariana despăgubirile de asigurare cauzate prin accident produse de conducătorul vehiculului rămas neidentificat, or la caz, reclamanții nu au prezentat probe că în rezultatul accidentului rutier Profir Mariana a suportat vătămări corporale.

În altă ordine de idei, instanța de apel a relevat că, argumentele apelanților-reclamanți care derivă din prevederile art. 20 alin. (5) al Legii nr. 414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule, nu pot fi admise, deoarece respectiva normă stabilește dreptul persoanei păgubite prin accident de autovehicul în care autorul a rămas neidentificate de a fi exercitat față de Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule, care achită despăgubirile conform art. 14 din aceeași lege, însă această normă urmează a fi apreciată în coroborare cu art. 31 alin.(1) lit. b) și art. 33 alin.(3) al Legii nr. 414 din 22 decembrie 2006 și cu pct.3 și pct.10 din Regulamentul privind Fondul de protecție a victimelor străzii, or, Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule achită despăgubirile din Fondul constituit pentru protecția victimelor străzii, în doar în cazurile și cuantumul reglementat de normele legale.

Astfel, având în vedere că art. 20 alin.(5) din Legea nr. 414 este o normă cu caracter general, care instituie realizarea unor drepturi de persoanei păgubite prin accident, și care poate fi aplicat decât în coroborare cu normele speciale care stabilesc circumstanțele pentru care se achită despăgubiri din Fondul constituit pentru protecția victimelor străzii, instanța de apel a considerat că pretențiile apelanților/reclamanți Susanu Dumitru și Profir Mariana privind încasarea din contul Biroului Național al Asiguratorilor de Autovehicule a despăgubirii de asigurare în mărime de 27 882 de lei, sunt fără suport juridic.

La 02 septembrie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Susanu Dumitru și Profir Mariana, reprezentați de avocatul Todorov Maxim, au declarat recurs, prin care au solicitat casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-a indicat că instanțele de judecată la examinarea cauzei nu au constatat just și au dat o apreciere incorectă situației de fapt, mai mult nu au examinat cauza sub toate aspectele și nu au stabilit cu certitudine raportul juridic litigios, circumstanțele de fapt caracteristice raportului juridic.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanțele de judecată a normelor legale aplicabile speței.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Cahul a pronunțat decizia contestată la 22 iunie 2021 și a expedit-o participanților la proces la 13 august 2021 (f.d. 215), astfel, recursul declarat la 02 septembrie 2021, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 13 septembrie 2021 instanța de recurs a comunicat intimaților recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței.

Prin referința depusă la 15 octombrie 2021, Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule, prin intermediul avocatului Popil Angela, a solicitat respingerea ca inadmisibilă a recursului.

Examinând temeiurile recursului declarat de Susanu Dumitru și Profir Mariana, reprezentați de avocatul Todorov Maxim, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul ca inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Susanu Dumitru și Profir Mariana, reprezentați de avocatul Todorov Maxim, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432, alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de Susanu Dumitru și Profir Mariana, reprezentați de avocatul Todorov Maxim, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Susanu Dumitru și Profir Mariana, reprezentați de avocatul Todorov Maxim, împotriva deciziei din 22 iunie 2021 a Curții de Apel Cahul.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat